

Dosarul nr. 1ra-2187/21
1-20111696-01-1ra-06122021

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

02 martie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofci Vladimir,
Judecători – Țurcan Anatolie și Plămădeală Ghenadie,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul, Calendari Dumitru, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 25 august 2021, în cauza penală în privința lui

Voinschi Vasili XXXXX, născut la XXXXX,
originar și domiciliat în s. XXXX, r-nul
XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 03.11.2020 - 15.04.2021;

Instanță de apel: 06.05.2021 - 25.08.2021;

Instanță de recurs: 06.12.2021- 02.03.2022.

a c o n s t a t a t :

1. Prin sentința Judecătorei Cahul, sediul Central din 15 aprilie 2021, *pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, potrivit art.364¹ Cod de procedură penală*, Voinschi Vasili a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art.264 alin.(4) Cod penal, la 3 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis;

- art.266 Cod penal, la 6 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În conformitate cu art.84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor stabilite, i-a fost stabilită inculpatului, pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani 3 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În conformitate cu prevederile art.90¹ Cod penal, pedeapsa stabilită în privința lui Voinschi Vasili a fost suspendată parțial, urmând ca să execute pedeapsa închisorii pe un termen de 2 ani în penitenciar de tip semiînchis, iar executarea părții rămase a pedepsei cu închisoarea stabilite de 1 an 3 luni să fie suspendată condiționat pe un termen de probă de 3 ani, cu liberarea ulterioară de

pedeapsă, cu condiția ca în această perioadă de probațiune nu va săvârși alte infracțiuni și prin comportare exemplară și muncă cinstită, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

S-a încasat de la Voinschi Vasili în beneficiul statului cheltuieli judiciare în sumă de 320 lei

Acțiunea civilă înaintată de Ciobanu Maria în numele părții vătămate Ciobanu Mihail a fost admisă parțial și încasat din contul inculpatului prejudiciul moral în sumă de 200 000 lei.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat *in fapt* că, Voinschi Vasili pe 15 aprilie 2020, la aproximativ ora 18:40, nedeținând permis de conducere a mijlocului de transport, conducând automobilul de model „XXXXX” cu n/î XXXXX, în stare de ebrietate alcoolică, se deplasa pe un drum adiacent traseul central din s. XXXXX r-nul XXXXX din direcția s. XXXXX r-nul XXXXX care este calificat ca drum fără prioritate, fără a se asigura că poate traversa intersecția fără a pune în pericol mijloacele de transport ce se deplasează pe traseul central. În timpul deplasării a ignorat prevederile Regulamentului circulației rutiere al Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.357 din 13.05.2009 și anume:

- pct.59 alin.(2) care prevede că: la intersecția drumurilor de semnificație neechivalentă conducătorul de vehicul care se deplasează pe drumul fără prioritate trebuie să cedeze trecerea vehiculelor ce se apropie de intersecție pe drumul cu prioritate,

- pct.14 lit. a) care prevede că: conducătorului de vehicul îi este interzis: să conducă vehiculul în stare de ebrietate,

- pct.45 alin.(1) care prevede că: conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită ținând permanent seama de următorii factori: starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția, dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase, situația rutieră.

Prin urmare, fără a ține cont de situația rutieră, manifestând încredere în sine exagerată a tamponat motocicleta de model „Zongshen” fără numere de înmatriculare la ghidonul căruia se afla Ciobanu Mihail, locuitor a sXXXXX r-nul XXXXX, în urma impactului conducătorului motocicletei Ciobanu Mihail, i-au fost cauzate conform raportului de expertiză judiciară nr. XXXXX din XXXXX leziuni corporale sub formă de: fractură deschisă ambelor oase gambei drepte, fractură deschisă ambelor oase antebrăului stâng ce se califică ca leziuni corporale grave periculoase pentru viață.

Tot el, pe 15 aprilie 2020, la aproximativ ora 18:50, după săvârșirea accidentului rutier prin care conform raportului de expertiză judiciară nr. XXXXX din XXXXX i-a cauzat leziuni corporale grave lui Ciobanu Mihail, a părăsit locul săvârșirii infracțiunii, fiind ulterior depistat de către organele de drept pe o stradă din s. Bucuria, r-nul Cahul.

Pe baza stării *de fapt* expuse mai sus, confirmată de probele administrate, prima instanță a reținut în drept, că faptele inculpatului întrunesc elementele constitutive a infracțiunii prevăzute de art.264 alin.(4) Cod penal, individualizată prin „*Încălcarea regulilor de securitate a circulației a mijloacelor de transport de*

către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat vătămare gravă a persoanei, săvârșită în stare de ebrietate” și art.266 Cod penal individualizată prin „Părăsirea locului accidentului rutier de către persoana care conducea mijlocul de transport și care a încălcat regulile de securitate a circulației, dacă aceasta a provocat urmările indicate la art.264 alin.(3) Cod penal”.

3. Procurorul a contestat cu apel sentința, solicitând casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul să fie recunoscut vinovat și condamnat cu aplicarea prevederilor art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală în baza:

- art.264 alin.(4) Cod penal, la 4 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis;

- art.266 Cod penal, la 1 an închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În conformitate cu art.84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor stabilite, definitiv să-i fie stabilită inculpatului, pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani și 6 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea apelului a indicat că, instanța de judecată la stabilirea pedepsei nu a acordat deplină eficiență prevederilor art.art.61 și 75 Cod penal, deoarece conducătorul mijlocului de transport Voinschi Vasili na conștientizat consecințele prejudiciabile ale acțiunilor sale infracționale.

Mai mult, Voinschi Vasili prin conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate a pus în pericol nu numai viața și sănătatea sa, dar și altor participanți la traficul rutier.

În consecința încălcărilor regulilor de securitate a circulației rutiere, conducătorul motocicletei Ciobanu Mihail i-au fost cauzate leziuni corporale grave periculoase pentru viață, iar după comiterea accidentului rutier Voinschi Vasili nu a acordat ajutor victimei, dar a părăsit locul accidentului rutier.

3. Avocatul Stoianov Ludmila în numele inculpatului a contestat cu apel sentința, solicitând casarea parțială a acesteia în partea pedepsei și aplicarea unei pedepse pe un termen de 2 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, iar restul pedepsei de 3 ani și 3 luni să fie suspendată.

În motivarea cerințelor sale avocatul a menționat că, la stabilirea pedepsei inculpatului instanța de judecată a aplicat eronat prevederile art.art.6,7,61 și 75 Cod penal și anume, nu a luat în considerație caracterul faptei, gradul prejudiciabil al infracțiunii comise de către inculpat, de persoana celui vinovat, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Avocatul a indicat că, inculpatul a recunoscut că la sosirea poliției nu era lângă unitatea de transport accidentată, însă acesta era în preajmă. A explicat că a ieșit în calea mamei sale să o împiedice să se apropie de locul accidentului. Își făcea griji de mama sa, deoarece a văzut că victimei i s-au cauzat fractură deschisă a oaselor piciorului și mâinii și că fără ajutorul medicilor de la urgență nu poate face nimic.

Totodată, circumstanța agravantă precum că victimei urmează să i se amputeze piciorul nu a fost probată cu probe pertinente. La materialele cauzei lipsesc înscrisuri, constatări, concluzii medicale din care ar rezulta amputarea piciorului victimei. Acesta se deplasează cu ajutorul cârjelor prin localitate, s-a prezentat și în ședința de judecată. După accident a suportat intervenții chirurgicale și reprezentantul victimei nu a prezentat acte care ar confirma înrăutățirea stării de sănătate.

Circumstanțele agravante precum sunt: starea de ebrietate și provocarea prin infracțiune a unor urmări grave urmau a fi examinate prin prisma dispozițiilor art.77 alin.(2) Cod penal, potrivit cărora dacă circumstanțele menționate la art.77 alin.(1) Cod penal sânt prevăzute la articolele corespunzătoare din Partea specială în calitate de semne ale acestor componente de infracțiuni, ele nu pot fi concomitent considerate drept circumstanțe agravante.

Partea apărării a considerat că, la stabilirea pedepsei instanța de judecată nu a luat în considerație faptul că apelantul este încadrat în câmpul muncii, are la întreținere 3 copii minori, pe care îi întreține din venitul realizat. Sancțiunea penală cu închisoare va lipsi copii minori de sursă de întreținere.

La fel, inculpatul este de acord să recupereze prejudiciul moral, însă fiind plasat în locurile de detenție nu va avea posibilitatea să muncească și să realizeze un venit suficient pentru a-și onora toate obligațiile sale de plată.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 25 august 2021, apelurile declarate au fost respinse ca nefondate, cu menținerea sentinței fără modificări.

În motivarea soluției sale, instanța de apel a menționat că, instanța de fond cercetând în cumul probele administrate în ședința de judecată prin prisma admisibilității, pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, raportată la declarațiile date în ședința de judecată și probele administrate, a stabilit o corectă situație de fapt, dând faptelor reținute în sarcina inculpatului Voinschi Vasili încadrarea juridică corespunzătoare, potrivit dispozițiilor art.264 alin.(4) și art.266 Cod penal.

Referitor la criticile procurorului, instanța de apel a notat că acestea nu sunt întemeiate, în privința inculpatului Voinschi Vasili nu este rațional a fi aplicată pedeapsa solicitată de procuror, închisoare cu executarea pedepsei, deoarece instanța de fond la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei stabilite inculpatului și-a argumentat soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor art.art.61 și75 Cod penal.

Astfel, a fost apreciat că neîntemeiat și argumentul invocat de procuror precum că instanța de fond nejustificat a aplicat prevederile art.90¹ Cod penal în privința inculpatului Voinschi Vasili.

Totodată, instanța de apel a menționat că la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de fond corect a determinat felul, măsura de pedeapsă, ținând cont de faptul că infracțiunea prevăzută de art.264 alin.(4) Cod penal, face parte din categoria celor grave, iar infracțiunea prevăzută de art.266 Cod penal, face parte din categoria infracțiunilor ușoare, de persoana vinovatului Voinschi Vasili care nu este cunoscut cu antecedente penale, de caracterizarea

pozitivă a acestuia la locul de trai.

În contrapunerea argumentelor invocate de către procuror, instanța de apel a remarcat că, instituția suspendării parțiale a pedepsei nu trebuie privită ca un avantaj acordat de lege infractorilor, ci trebuie apreciată ca un mijloc preventiv de apărare socială, care derivă din organizarea unei politici penale adaptate la realitatea socială concretă.

Referitor la alegațiile avocatului cu dezacordul executării pedepsei cu închisoare pe un termen de 2 ani, instanța de apel a declarat că la fel sunt neîntemeiate, deoarece nu poate fi aplicate prevederile art.90 Cod penal, or, la aplicarea pedepsei inculpatului Voinschi Vasili, instanța de fond a ținut cont de prevederile art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, acesta beneficiind de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoarea, adică din maximul și din minimul prevăzut de sancțiunea normei penale în baza căreia a fost condamnat.

În acest sens, instanța de apel a subliniat că instanța de fond motivat a stabilit categoria și măsura de pedeapsă, relevând în cuprinsul sentinței circumstanțele cauzei, persoana inculpatului și în așa mod, corect a concluzionat că atingerea scopului pedepsei se va asigura prin aplicarea pedepsei sub formă de închisoare în mărimea stabilită, cu suspendarea parțială a executării părții rămase a pedepsei cu închisoare stabilite de 1 an 3 luni, să fie suspendată condiționat, în temeiul prevederilor art.90¹ Cod penal, pe un termen de 3 ani.

5. Procurorul în baza art.427 alin.(1) pct. 6), 7) și 10) Cod de procedură penală a contestat cu recurs decizia, solicitând casarea acesteia și dispunerea rejudecării cauzei de către curtea de apel în alt complet de judecată, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În motivarea cerințelor sale a invocat că, nu este de acord cu argumentele instanței de apel expuse supra și a considerat că, pedeapsa penală stabilită lui Voinschi Vasili, este prea blândă și nu corespunde principiului individualizării pedepsei penale

În acest context, a remarcat că inculpatul nu a conștientizat și nu a îndreptățit încrederea ce i-a fost acordată de către instanța de judecată, atunci când ultimul a fost condamnat la pedeapsa penală sub forma de amendă.

Comportamentul acestuia după comiterea infracțiunii și anume că, chiar dacă inculpatul a recunoscut faptele imputate și s-a căit sincer, circumstanțele date nu au demonstrat că inculpatul într-adevăr a conștientizat gravitatea infracțiunilor săvârșite și s-a pornit pe calea corijării.

Procurorul a considerat că, pedeapsa este echitabilă atunci când ea impune infractorului lipsuri și restricții proporționale cu gravitatea infracțiunii și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, mai mult, pedeapsa este echitabilă când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea comiterii de noi infracțiuni atât de către condamnat cât și de alte persoane, or, o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este suficientă pentru corectarea infractorului și nici pentru a preveni săvârșirea de noi infracțiuni.

De asemenea, procurorul a menționat că, au fost neîntemeiat aplicate prevederilor art.90¹ Cod penal, în privința inculpatului, or, instanța de apel a ignorat criteriile de individualizare a pedepsei, deoarece nu a studiat multilateral, în deplină măsură și obiectiv, toate circumstanțele și datele prezentate care caracterizează personalitatea inculpatului Voinschi Vasili.

În altă ordine de idei, recurentul a indicat și faptul că, potrivit prevederilor art.art.231 alin.(3), 402 Cod de procedură penală, perioada în interiorul căruia putea fi declarat apel împotriva sentinței primei instanțe este de la 15 aprilie 2021 până la 30 aprilie 2021 inclusiv.

Cu toate acestea, avocatul Stoianov Ludmila în numele inculpatului la data de 04 mai 2021 a declarat apel împotriva sentința primei instanțe din 15 aprilie 2021, solicitând casarea acesteia.

Prin urmare, în cererea de apel și nici în ședință instanței de apel avocatul nu a solicitat repunerea în termen, nu a indicat motive întemeiate ce au determinat această întârziere și nu a invocat circumstanțe noi care ar da temei de repunere în termen a apelului declarat.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele din dosarul cauzei, Colegiul penal consideră că recursul urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Conform art.432 alin.(2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Sub acest aspect se reține că, recursul procurorului este fondat pe temeiurile din art.427 alin.(1) pct. 6), 7) și 10) Cod de procedură penală, și anume: instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, apelul a fost introdus tardiv; s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Verificând circumstanțele cauzei în raport cu normele de drept citate, Colegiul penal constată că aceste temeiuri nu-și găsesc confirmare în speța dedusă judecătii, ori, din conținutul recursului, procurorul invocă că, apelul avocatului în numele inculpatului a fost depus tardiv și neîntemeiat au fost aplicate prevederile art.90¹ Cod penal.

Cât privește motivul invocat de recurent precum că apelul avocatului în numele inculpatului a fost depus peste termen, Colegiul penal menționează că, sentința primei instanțe a fost emisă la 15 aprilie 2021, iar apelul a fost depus la 04 mai 2021, sub nr. de înregistrare 739 (f.d.182-185).

Potrivit art.231 alin.(3) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește, *dacă ultima zi a unui termen cade într-o zi nelucrătoare*, termenul expiră la sfârșitul primei zile lucrătoare care urmează, în speță ultima zi lucrătoare pentru depunere apelului a fost data de 04

mai 2021, fiind respectate de către avocat exigențele prevăzute în art.402 Cod de procedură penală.

De asemenea, Colegiul penal menționează faptul că, în raport cu textul hotărârii contestate, se relevă că instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu prevederile art.417 alin.(1) pct. 8) Cod de procedură penală, astfel, decizia cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus, la caz, aplicarea prevederilor art.90¹ Cod penal.

Potrivit art.90¹ Cod penal, în cazul în care instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de personalitatea vinovatului, ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute întreaga pedeapsă cu închisoare în penitenciar, aceasta poate dispune suspendarea parțială a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând în hotărâre perioada de executare a pedepsei în închisoare și perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă, precum și motivele condamnării cu suspendarea parțială a executării pedepsei. Prima parte a pedepsei se execută în penitenciar, iar restul pedepsei se suspendă.

Mai mult, Colegiul penal conchide că, decizia instanței de apel cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, în sensul că argumentele pe care instanța de apel le-a expus în partea descriptivă a deciziei, echivalează cu o motivare corespunzătoare rigorilor și exigențelor cuprinse în art.6 CEDO.

Totodată, Colegiul penal ține să remarce că poziția susținută de către avocat în cererea de recurs este dezacordul cu pedeapsa stabilită de către instanța de apel considerând-o prea aspră și contradictorie art.art.61, 75, 76, 90¹ Cod penal și prevederilor art.364¹ Cod de procedură penală.

În aceasta ordine de idei, Colegiul penal conchide că, împrejurările indicate în partea descriptivă a hotărârii contestate, inclusiv cele reproduse în pct.4. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanța de apel legal și întemeiat a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind pedeapsa aplicată inculpatului, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material

Astfel, Colegiul penal reține că, pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Deci, pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale ori, în asemenea situație, nu se

mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. În cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o Curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*).

În prezența circumstanțelor descrise, Colegiul penal consideră legală concluzia instanței de apel referitor la aplicarea prevederilor art.90¹ Cod penal, deoarece este proporțional faptelor comise de către inculpat.

Astfel, Colegiul penal subliniază că, instanța de apel la stabilirea categoriei și termenului pedepsei a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acestuia, de persoana inculpatului, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că, instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de către recurent că hotărârea atacată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, că apelul nu a fost depus tardiv și că s-a aplicat inculpatului o pedeapsă individualizată conform prevederilor legale și că recursul ordinar este vădit neîntemeiat.

8. În corespundere cu art.432 alin.(1), (2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul, Calendari Dumitru, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 25 august 2021, în cauza penală în privința lui *Voinschi Vasili XXXXX*, deoarece este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 02 martie 2022.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Plămădeală Ghenadie